

Cnoty i Występki

Już w II w. pisarze chrześcijańscy symbolicznie przedstawiali cnoty i występki. W *Pasterzu* Hermasa opisana jest budowa wieży, do której zatrudnione zostały kobiety i dziewice. Z późniejszych „wizji” i „przypowieści” wynika, że postacie te są personifikacjami cnót. Natomiast uwodzicielskie kobiety, mające czarne szaty, symbolizują grzechy i występki. Hiszpański poeta Prudencjusz, żyjący w IV w., w *Psychomachii* dramatycznie opisuje walkę Cnót z Występkami. Cykle obrazowe z romańskiego i wczesnogotyckiego okresu wykazują podobieństwo przedstawień do *Psychomachii* Prudencjusza. Znacznie częściej jednak ilustrowano walkę pojedynczej Cnoty z Występkiem aniżeli walkę totalną – wszystkich Cnót z wszystkimi Występkami. Najchętniej ukazywanym wydarzeniem z tej walki była chwila triumfu ubranej w zbroję Cnoty nad leżącym przed nią Występkiem. Gotyckie przedstawienia rezygnują ze zbroi na rzecz pokojowych atrybutów Cnót podkreślających ich indywidualny charakter. Początkowo określano je na podstawie postawy i stroju oraz nadawano im imiona. Z czasem liczba atrybutów, zwierząt i przedmiotów symbolizujących Cnoty ogromnie wzrosła oraz stała się bardzo różnorodna. Najczęściej jednak atrybutem wiary jest kielich i krzyż, nadziei – kotwica, miłości – serce z płomieniem, mądrości – wąż, umiarkowania – mieszalnik bądź klepsydra, odwagi – zbroja, a sprawiedliwości – waga.